

SZILÁGY-SOMLYÓ.

T Á R S A D A L M I H E T I L A P

és

A SZILÁGY-SOMLYÓ-VIDÉKI GAZDASÁGI-EGYLET KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden csütörtökön.

ELOFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	4 frt.
Fél évre	2 frt.
Negyed évre	1 frt.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

Hirdetéseket felvesz helyben a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Sz.-Somlyón, az ev. ref. papj háznál, hova a lap anyagi és szellemi részét illat küldemények is címzendők.

Hirdetések jutányos árban. Bélyegdíj 30 kr.

Észrevételek a mi demokráziánkról.

Mai napság a legtöbb nemzet, mely a múlt jelzőhöz igényt formál, egyuttal demokratikusnak is óhajt tartatni. . . Valószínűleg innen van aztán, hogy a mostani idöket a demokrácia korának szeretik nevezni az emberek.

Mi magyarok, részint azért, mert a múlt nemzetek sorába tartozóknak hisszük magukat, részint meg azért is, mert a demokrácia hangoztatása jelenleg divatszertü, szintén demokratikus nemzetnek tartjuk magunkat.

Söt némelykor, mikor nagyon felbuzdulunk, még nem is igen elégszünk meg ezzel. . . Mi ilyenkor a „legdemokratikusabb” titulust kívánjuk magunkra alkalmaztatni, lévén abban a meggyőződésben, hogy a modern és szabad eszmék elfogadására és áthasonlítására egy nemzetnek sincs annyi érzéke és képessége, mint nekünk.

Hát ez magában véve igen helyes dolog s valóban volt idő, mikor az ilyen fajtájú öndicsékvések, joggal voltak kiejthetők az ajkakon.

Az 1825-től 49-ig tartó időszakban, majd a 60-as évek elején, az európai continensen igazán nem igen volt demokratikusabb nézeteknek hódoló nemzet a magyarnál és a demokráciában rejlő egyenlőséget és testvériséget egy múlt nemzet sem igyekezett különbüli és nemezebbüli megvalósítani, mint mi.

Ugy bizony! Azokban az idökbén nem csak a polgári és középosztály, de még a született arisztokráciák közül is sokan demokratikus elveket vallottak s azok szerint cselekedtek. . .

Csak hogy hát ez mind a multakban volt.

Ma minden lármának dacára sem így áll a dolog.

Nem! Ma már nálunk a demokrácia jó formán csak pusztá frázis — oly frázis, mely csak egyes hírlapok hasábjain s rajongó népszónokok ajkain fordul elő.

Gondolkozásban, törekvésekben és cselekedetekben azt éppen nem, vagy csak fehér holoként látjuk nyilvánulni.

Más szavakkal: ma már csak beszélünk demokráziáról, de sem nem éreznünk, sem nem cselekszünk demokratikusan.

Am a ki tulságosnak találja ezt a nézetet, próbálja meg alapos vizsgálódása tárgyává tenni a mai magyar társas életet mindennemü nyilvánulataiban, — igyekezzék behatolni e társas életben mozgó egyedek érzelem és gondolat világába, s azonnal meg fog győződni a mondottak igazságáról.

Igen! mert lehetetlen, hogy azt ne tapasztalja, miszerint ugy az ösztársaság, mint az egyedek egy bizonyos urhatnámsági korszagtól vannak meglepve, s ebből kifolyólag majdnem undorral fordulnak el minden oly eszmétől, mely a magyar nemzet tagjai között az egyenlőséget és testvériséget gyakorlatiasan volna hivatva általánosítani.

S ezt különösen azon osztályokhoz tartozók részéről fogja tapasztalni, kiknél a demokrácia nemzedékről nemzedékre letéteményezve kellene, hogy legyen — a polgári és középosztálynak részéről.

Igazán nevetséges de egyuttal elszomorító dolog is látni, mint szaporodik hova-tovább nálunk azon emberek száma, kiknek élet-céljök kizárólag az, hogy címek vagy keresztek által imponálhassanak egykor embertársaik előtt, — kik magukra nézve hizelgöbnek tartják, ha örökölt vagy — sokszor nem a legtisztességesebb uton szerzett cafrangjaikért s nem munkásságukért s a közjóra kiható működésük miatt.

att becsültetnek s kik mig lefelé gögösök és követelődzők a kiálhatlanságig, — addig felfelé alázatosok és hizelgők, mint egy bizonyos domesztikált állat.

Ezek mellett fel lehetne hozni még azon másik nagy csoportját is az embereknek, kik ugy titokban vagy bizonyos körülmények közt valóban demokratikus módon gondolkoznak, éreznek és cselekednek ugyan — de mihelyt hiúságuk vagy a környezetük ugy kívánja, mindjárt készek megfedkezni minden demokráziámszról s oda állani az urhatnámság csoportjába.

Igy mai napság sűrűn találkozunk emberekkel, kik megvannak győződve ugyan a demokrácia fontos és nemes voltáról, — de azért még sem állhatják meg, hogy valahányszor csak alkalom nyílik reá, büszkén ne hozzák fel, miszerint ök a születési, a szellemi, a hivatali, a pénz s mit tudni még miféle arisztokráciához tartoznak; — kik szívesen szorítanak kezét a legegyszerűbb és kérges tenyerü munkással is, ha ki se látja őket, — de vénig sértve érzik magukat, ha egy náluknál nagyobbak képelt ur jelenlétében egy ilyen egyszerű „szürke” ember csak alig észrevétlenül is kabátjukhoz dörzsölődik.

S lám! mi mindezek dacára, mégis demokratikus nemzetnek tartjuk magunkat és nem akarjuk észrevenni, hogy ez által valótlanságot hirdetünk magunkról. . .

Mert hát a legjobb akarat mellett sem fogja azt nekünk senki elhinni, hogy a demokráziamus olyan formában is nyilvánulhat.

Oh nem! A társadalmi és egyedi életnek említett nyilvánulatait minden józan eszű ember az arisztokráziamus oly jelenségeinek fogja tekinteni, melyek uralkodókká válvá, ha nem is anyagi, de okvetlen szellemi feudálizmust fognak szülni.

TÁRCZA.

A szigorú szolgabíró.

— Elbeszélés. —

Irta: *Hanvai Sándor.*

(Folytatás.)

Másnap a kapott rendelethez képest csakugyan megjelent a hírhedt csendbiztos, a haramiák és futó betyárok réme: Dugó Balázs.

Szép öles szál ember volt a férfi kor teljében, hatalmas athletai vállakkal, keményen kipödrött bajszszal. Négy marcona kinézésü pandur legény ügetett a nyomában, hajdanában mind olyan szegény legény fiélek, a kiket a csendbiztos térített az igazságos élet ösvényére.

Az ilyen megszelidített farkasoknak már sokszor vette hasznát a híres szimatu csendbiztos. Csak ezek boldogultak a betyár fortély ügyes cselszövényeivel szemben; hisz ök magok is elvégezték már azt a nehéz iskolát: ezek előtt nincs rejtély, a minnek nyomába ne vezesse őket a rendkívül éles ösztön s a bujkáló vad szerepét nagy előnnyel cserélték fel az üldöző véreb szerepével.

A csendbiztos a szolgabíró lakásának udvarára érve lepattant lováról s a gyepölőszárat oda vetette egy forradásos arcu csendlegény kezébe, maga pedig felsietett a lépcsőn s csak a folyosóról dörögte le:

— Lenyergelni! Minden legény zaboltassa lovát s várjon a további parancsra!

A szolgabíró, — ki eddig szobájából is alig mert kimozdulni, örömtől ragyogó arccal sietett a

félelmes csendbiztos elé s barátságosan rázta meg kezét.

— Csakhogy itt van valahára csendbiztos ur!

— Siettem a rendeletnek eleget tenni. Az éj-jel érkeztem meg egy hatalmas hajszárról s ma hajnalban már lovon ültünk ismét. Talán valami gyilkosság, vagy rablás bünténye történt erre?

— Nem. Szólt a szolgabíró mosolyogva, nagyobb annál is.

— Patvarban!

— Majd elmondom odabenn; csak tessék besétálni.

Ezzel kinyitotta az iroda ajtaját s alig záródott be az ajtó mögöttük, a szolgabíró nyomban egy lélekzetvétel nélkül elmondta az egész tragikus történetét, hogy jött gyanuba a derék, a becsületes Szabó Péter a négy igáslovaknak miatta, mint tünt el nyomtalanul a háztól, a faluból, sőt talán a vidékről is; minő torturákat kell kiállania azóta a felesége zaklatásai s a bánatos anya szivrepesztő könyörgései miatt, stb. Mire elvégezte, olyan martyr arcot vágott az egész dologhoz, hogy a csendbiztos nem állhatta meg, hogy egy egészséges kacagásban ki ne törjön a szolgabíró rovására.

E közben a szolgabíró parancsára a Zsuzsi szolgáló utján jó villás reggeli és villogó bor került az asztalra és a mig Zsuzsi megterített és egyetmást elhelyezett az asztalon, a szolgabíró folyvást a derék és becsületes Szabó Péter siralmas sorsával traktálta a csendbiztos, a végén újból is kijelentve, hogy ha a derék férfiú a csendbiztos nyomozás folytán kézrekerül nem fog késni a deresre őt lehuzatni, hogy így némiképp kárpótolja magát a kellemetlen percekért, a mit neki a derék férfiú titokzatos eltűnése által okozott.

Más embernek persze ilyenkor eszébe se ju-

tott volna valami okosabb dolog mint rálicitálni a szolgabíró ur beszédjére; de Dugó Balint csendbiztosnak nem került ki figyelmét az a lázas remegés és feltűnő zavar, a mi a Zsuzsi szolgálót e nyilatkozatok közt uralta s e perctől kezdve még több figyelmet fordított a leányzó magaviseletére. Egyszer aztán csak hirtelen oda állott a leány elé s merőn rászégezve sas tekintetét oda szólott annak:

— Hát te hugom ismered-e Szabó Pétert?

— Én . . . én . . . én . . . hebegett az kétségbeesett arccal.

— No igen . . .

— Kérem tekintetes ur én . . .

Itt aztán elakadt a Zsuzsi leányzó hangja s két szeméből kicsordult a könny. Alig birta kötényével felfogni a szeméből omló könny áradatot es hozzá a legegészségesebb torokhangon bömbölni is kezdett hozzá, a mire a szolgabíró ideges ingerültséggel pattant fel ülő helyéről s mérgesen rivalt a leányra.

— Hát még te is! Rögtön takarodj ki a szobából és ne kerülj a szemem elé többet! Ezer menykő! Hisz ez mégis csak örületbe kell hogy ejtse az embert. Tessék! A feleségemtől kezdve az utolsó száraz dajkáig mindenki azt a gézengúz bitangot sajnálja a házamnál. Ha ez így tart még egy napig, futó bolondot csinálnak belőlem.

— Tessék mérsékelni magát szolgabíró ur, vigasztalá a csendbiztos résztvevő szívvá a dühöngő embert s ravasz eszével azonnal áttekintett az egész rejtélyen.

Itt vagy egy egész szövetkezet, vagy éppen csak egy valaki rejtegeti a deliquenst a szolgabíró dühöngése elől. De a híres francia mondásnak „cherchez la femme”, okvetlen szerepe van a dolog-

Már pedig egy ilyen állapot nem csak egyesek, de az egész nemzet fejlődésére és előhaladására nézve is káros, sőt megsemmisítő hatású leend.

Hadd mondjuk el, hogy miért:

Hát először azért, mert olyan urhatnamsági, mondjuk arisztokratikus hajlamok, a minőkről említést tettünk, anyagi s nagyon könnyen erkölcsi elzüllesztéshz vezetnek. E hajlamok ugyanis azt kívánják meg az illetőktől, hogy külsőkép is kifejezést adjanak nekik. Nevezetesen: hogy az élet-célt nem annyira a hasznót hajtó munkába, hanem inkább az édes semmittevésben s az élvezetek hajhászásában iparkodjanak fellelni; hogy bármibe kerüljön is, de ragadjanak meg minden legkisebb alkalmat is a gavalléros feltűnésre, s hogy végre vagyonuk, sőt sokszor becsületök és erkölcsük kockáztatásával is oda igyekezzenek furakodni, a hol fényt, külső csillogást s más hiábavalóságokat vesznek észre; — szóval oda a hol valódi uraknak és tekintélyeknek mutatkozhatnak.

De másfelől azért is veszedelmes ez az arisztokratikus hajlamokból származott állapot, mert ez előbb-utóbb szakadást idéz elé a nemzet testben. Általa még a mostaniaknál is több osztályok fognak keletkezni, s ezen osztályok kínai falakkal választván el magukat egymástól, — az igaz őszinte emberbaráti szeretet, az összetartozás érzelme, s egy közös, megszerezni munkára való hivatott tudata helyett az egymásra való irigységet, a lenézést, megvetést, gyűlöletet, visszavonást s más. — egy nemzetre nézve bénító hatással levő érzelmeket fognak szülni a nemzet kebelében.

Igen! az arisztokratikus hajlamok istápolásával ezeket ériük el... Szegényekké tesszük önmagunkat, s szeretetlenekké, saját honfitársaink és véreink előtt...

Erről az utról tehát nekünk magyaroknak okvetlenül le kell tértünk... Nekünk, ha mint nemzet továbbra is élni és elhaladni akarunk, arra az utra kell visszatérnünk, melynek eddig minden civilizációtokat köszönhetjük — az egyszerű, de lényegében nemes, népeket kibékítő s egymáshoz közelebb hozó demokrácia útjára.

Hagyjunk hát fel míg nem késő minden majmolásával az arisztokratizmusnak, irtuk ki magunkból minden ilyesre készítő hajlamot, s legyünk azzá, a mikké lennünk kell — önértékes, de magunkat soha túl nem becsülő emberek.

S ha már éppen kitiúni akarunk, igyekezzünk a közjóra kiható lankadatlan munkásság-

gal, embertársaink iránt érzett testvéries szeretettel kivívni ezt, — s nem ösökre, predikatumokra, címekre és keresztekre való folytonos hivatkozás által.

L. J.

Fölhívás adakozásra.

A székely-udvarhelyi m. kir. állami főreáliskola tá. intézete érdeklében.)*

Erdély egyik kies völgyében, a Székely-föld központján, Székely-Udvarhelyen a magyar kormány hazafias jóindulata s a helyi tényezőknek ehhez méltó, — anyagi részében is hasonló foku — áldozatkészsége rövid időn új hajlékot emel a realismerteknek.

Az új hajléknak már diszes külseje is hirdetni fogja nemes hivatását!

De hogy e nemes hivatásnak az új intézet valóban megfelelhessen; hogy a reálművelő új templom oltár híjával ne maradjon, s ne hívők és áldozók híján, hafőlépül — az oltár: kormány és helyi tényezők vállvetett buzgósága támogatására szorul, kiegészítésre vár a nemzet, igazabban azon nagyközönség részéről, mely századok folytában mindenha ott volt, ott van ma is lelkesedésével és filléreivel minden alkotásnál, a hol „közérdek” a jelszó, s mult idők dicsősége, vagy nemzeti lét jövője kér emléket vagy biztosítékot az élő nemzedék hazafiságtól önkéntes adakozásokban.

A székely-udvarhelyi főreáliskola állandósítása és fölvirágzása csak hétköznapi értelemben helyi érdek; erkölcsi súlyát, kulturális hatását s késő gyümölcseit tekintve közérdek az, e szónak legszélesebb és legékezősőbb jelentésében.

Idegen elemektől környezve, egyik kezében halálosztó győzhetetlen karddal, a másikban életfontartó, kenyérkereső ekaszarvával magyar szónak és magyar földnek csüggedetlen törhetetlen, hűséges és dicsőséges oltalmában a maroknyi székelység viszontagságos ezer éven keresztül olyan missziótteljesített, melynek — akár a célt és az eszközöket, akár a munkát és az eredményt nézzük, — nem igen van párja, féryesebb példa egy sínes annál a világtörténelemben.

S ha ma, az ő védelmének gyümölcseit élvező közvetlen és közeli, — vagy régi harcban új eszközökkel: földrajzi válaszfalakak nem ismerő, ágyuszóval és kardpengével vissza nem utasítható kulturális és nemzetgazdasági eszközökkel fenyegető és támadó távolabbi szomszédok ellenében hasonló missziótteljesítve — hogy diadalmasan megállja a versenyt — másokhoz, országos segítséghez fordul esedékl hangon e kis székelység: mult és jövő hivatás címén, pirulás és önmegalázás nélkül teheti és teszi.

Létszámában megsaporodván lakossága, valahány röge, ma-holnap ugyanannyi a gazdája is a tenyérnyi Székelyföldnek. S óriási önmegtagadások,

*) A legnagyobb készséggel adunk helyet e felhívásnak és örövendeni fogunk, ha olvasóinknál visszhangra fog találni. Az adakozást készséggel fogadjuk el és közvetítjük.

Szerk.

- Ugy hajnalosan.
- Hogy nézett ki? Magas volt, vagy alacsony?
- Közepes.
- Gubában volt persze?
- Igen.
- Köszönt neked? Szóba állt-e veled?
- Nem; úgy látszott, hogy nagyon sietős az útja.

Bördeogh István fél szemmel oda sandított a csendbiztos felé, mintegy lesve annak arcán az elért hatást. Hanem az olyan ganyoros formán mosolygott; a mi még jobban tüzelte a szolgabíró.

- Te ismered mindenkit a faluból ugy-e?
- Hogyne instálom, hisz...
- Elég. Kérdésre feleljl Megismerted-e ezt is?

— Meg; pedig meszszeoske voltam tőle és hozzá még homályos is volt az idő, hanem hát —

— No hát ki volt? kérdé drukkolvá a szolgabíró, mint azt a tárdlizás közben szokta otthon.

— Hát... hát... a Kis-Gyékén Tamás — felesége a Rébék.

De erre a szolgabíró is azt mondta egész ingerülten sarkantyuba véve a lovát, hogy:

— Vigyen el hát az ördög!

S azzal ott hagyta a bámuló embert, a ki se-hogy sem tudta elképzelni, hogy miért is vigy el hát őt az a másik ördög, a mikor ennek az egynek olyan illedelmesen felelgetett. A csendbiztos pedig hasát fogta neveltében s oly jóízűen kacagott, hogy végre a jó kedv egészen átragadt a szolgabíróra is s utoljára maga is nagy nevetve jelentette ki:

— Bizony a mi igaz, igaz: nem jó policáj lett volna belőlem! Hanem ha már itt vagyunk, menjünk át a szomszéd faluba az öcsémhez s onnan es-térre vissza hozzám egy kis vacsorára.

— Nem bánom, hagyá helyben a csendbiztos. Addig csak haza kerülnek a legények is s ha csak a föld alá nem bujt az a gazember, bizonyosan megkerül akkorra.

(Folyt. köv.)

s csak a Svájcban és Norvégiában honos takaré-kosság és gazdálkodás nélkül, bizony-bizony rég szétört volna e legerősb, talán az egyetlen erős és szilárd kapocs, mely Erdélyt Magyarországhoz fűzi, s „a nyugatiakkal egy haza, egy állam határai- és bástyáivá avatja a keleti Kárpátokat.”

S szét is fog mállani menthetetlenül, össze is fog törni előbb-utóbb, sőt aggódva félünk, hogy mi-hamar — e hajdan erős s még ma sem gyöngé és laza kapocs, ha a megjelölt élet-halál versenyben és tusában önerejére utalva, önmagára hagyva, a főn-maradáshoz új erőt nem nyer, a gyarapodásra új eszközöket nem lel, s a változott viszonyokhoz és harchoz azoknak megfelelő új intézményeket és fegy-vereket nem teremt és nem kap a lelkes kis székely nép.

Ily értelemben új intézmény; s új erőnek ily értelemben lesz mély forrása, újabb védezőközők és védőgyverek gazdag tárháza és gyára a sz-udvar-helyi reáliskola, ha föladatát egész terjedelmében sikerül megoldania; ha hivatását egész teljességé-ben és nemességében sikerül betöltenie.

Egyik nem utolsó, mondhatnók a fő és legfő föltétel azonban erre nézve, hogy ez intézet áldá-saiban a vagyoniilag legszegényebb talentum is participálhasson; magyarán: hogy az iskolá- lkap-solatos tápintézet a helyi nagylelkűségen és jóté-konyságon fűl távolabbi körök hazafias és huma-nus közreműködése által oly alaphoz jusson, mely a szegényebb sorsu, jeles tehetségű és példás erkölcsű székely, — vagy hazafi érzület révén magyar szót tanulni idekerülő szász és román fiuk előtt anyagi kedvezményekkel, esetleg teljes ellátással nyitja meg kapuit e nemzeti fontosságu tanintézetnek.

Alulírt tanári-kar ép azért hazafi köteleességet vél teljesíteni, midőn ez aláírási ívet, illetőleg föl-hívat tiszteletteltjes bizalommal s azon benső ké-réssel bocsátja utnak az összes törvényhatóságokhoz pénzintézetekhez, kulturális és másféle egyletekhez s vallásnak és művelnek külömbsege nélkül a közös, hazának anyagiilag tehetősb minden egyes polgár-hoz, hogy a főnehlített nemes cél megval-sításához bármí csekélységgel hozzájárulni meggyeskedjenek.

Kiesi magból erdő válik, porszemek halomná és hegygyé gyűlnék idő folytán; s éltető harmat-cseppként isten áldásává és dusan kamatozó kincs-csé és aranyná nemesül minden fillér, a minek er-kölcsi becsét kölcsönöz s kulturális hitást bztosit az adakozásnak erkölcsi indoka és kulturális célja.

Alulírt tanári-kar igaz hálával fogalja s nyil-vánosan fog beszámolni a legcsekélyebb ajándékról; az intézet évkönyveiben s az ifjuság kegyeletében pedig mindörökre fennmarad emléke a jótévk — és jótetteknek, a kik és a mik nélkül a székely-ud-varhelyi főreáliskola csak felszárnynyal és félerővel törhet kulturális és hazafias rendeltetésének az in-doklásban körvonalozott nemes és magas célja felé.

Az aláírási íveket és a kegyes adományokat kérjük dr. Solymosi Lajos h. igazgatóhoz folyó évi június hó 1-éig beküldeni.

A tanári-kar megbízásából és határozatából.

Székely-Udvarhelyt, 1889. január hó 12-én.

Dr. Solymosi Lajos,
h. ig. mint elnök.

Dr. Vajda Emil,
jegyző.

Különfélék.

Megdöbentő gyászhir. Lapunk lezárta után a tegnap estéli órákban báró Bánffy György országgyűlési képviselőtől a következő megrázó gyászeseményről értesülünk:

„Rudolf cs. kir. trónörökös ma délelőtt vadászaton meghalt. Mondják szélhűdés érte. Mások szerint véletlenül meglőtték volna. Nagy izgatottság egész városban. Udvarból semmi hivatalos nyilatkozat.”

*

E mélyen megdöbentő és leverő gyász-hírt a kétkedő fájló érzetével vesszük. Az életerős és edzett királyfinak Ausztria-Magyarország trónörökösének megdöbentően tragikus végzete az egész birodalom sorsára kihatással lehet. Adjon az Isten, a királyok királya erőt a legmagasabb családnak, e szörnyű csapás elviseléséhez s a nemzetek Istene terjessze védő pajzsát a megpróbáltatások által megedzett magyar nemzet fölé!

* Városunk polgármestere a gyászhir sürgőnyi értesítése után intézkedést tőn, hogy a városháza ma reggel a gyászlobogó kitűzessék. A holnaputánra kitűzött tüzlőtobált a birodalmat élt mély gyász miatt betiltotta. Vegyék ezt tudomásul azon vidékiek, kik erre netaláni előkészületeiket megtették.

* Halálóvás. Ruszka Ignácot, közbeesülés és sz-e-retetben álló polgártársunkat súlyos veszteség érte Dr. Kömives Antalnak a jó apa és apósának elhalálózásával. A jó öreg ur a pályák egyik legnehezebbjén, az orvo-sin majd fél századon át mindig a legönfeláldozóbban teljesítette a szenvedő emberiség javára kötelességét, s csak alig két éve hogy a vállaira nehezedő aggkor a jól megérdemlett nyugalomba szoltította; városunkba jött szerető gyermekei körébe. A becsületes munkás élet elhalása olyan volt mint a terhes utja után sze-liden lenyugvó napé, s a részvét az a melege kísérte az örök nyugalom helyére, melyet csak a legjobb és legérdemesebb emberek koporsója mellett látunk kife-jezve. A végtisztségen ott láttuk városunk előkelő

közönségét, a vallásfelekezetek lelkészeit, a városi előjárókat, a járásbírókat, a gimnázium tanárkarát, az orvosi s ügyvédi kart, az adóhivatal tisztviselőit, a tűzoltókat stb. A család a következő gyászjelentést adta ki: „A legmélyebb fájdalom érzetével tudatjuk forrón szeretett édes atyánk, nagyatyánk, néhai Dr. Kőmives Antalnak sz. kir. Debrecen város 46. éven keresztül működő tisztí orvósának élte 82-ik évében 7. havi súlyos betegség után történt gyászos kimúlását. A boldogultnak földi részei e hó 26-án 4 órakor fognak Ruzska Ignác Rákóczi-utcai 532. sz. házából a róm. kath. egyház szertartása szerint örök nyugalomba helyeztetni. Az engesztelő szent mise áldozat e hó 28-án reggel 8 órakor fog az Egke urának bemutatattatni. Mely végtisztesség tételre a boldogultnak rokonait, jó barátait, ismerőseit tisztelettel meghívjuk. Béke lengjen porait felett! Szilágy-Somlyó, 1889. január 24. Gyermekai: Kőmives József, Kőmives Antónia, férj. Ruzska Ignác, Kőmives Vencel, Kőmives Amália férj. André Gusztáv, ugyiszintén unokái s dédunokái nevében.

* **Közvizsgák.** A zilahi ev. ref. gimnáziummal kapcsolatos elemi iskolában a vizsgák f. évi február hó 1. és 2-án a következő sorrendben fognak megtartatni: febr. 1-én d. e. 9—12 óráig a IV. osztály, d. n. 3—5 és fél óráig, a II. osztály, febr. 2-án d. e. 9—12 óráig a III. osztály. A második félévi tanítás február 11-én reggel 8 órakor kezdődik meg, a beiratások azonban február 8. 9. 10-én tartatnak.

* **Gondatlan anya.** Az „oláh-utca” egyik szegényes házában két kis gyermekével lakó asszony a piacra ment s az ajtó gyermekeire rázárta; a kisebbik gyermeknek bölcsőjében, hogy hogy nem tűz ütött ki, mely csakhamar tovaterjedt az egész szobában; a bölcsőben fekvő gyermek összeégett a mintegy 5 éves fiú pedig ijedtében az ágy alá bujt; minden oldalról kitóduló füst egy arra járó embernek feltűnt s veszélyt sejtve az ajtót feltörte, s a szerencsétlen gyermekeket a szobából kiragadta. A megégett gyermekek az égési sebekben elhaltak.

* **A dinamit.** Lapunk múlt számában közöltük, hogy egy ököritói napszámos dinamit-töltényeket találva midőn azok közül egyet fejszéjével elsűtni megkísérelt, a dinamit-töltény elrobbant és a szerencsétlen ember gyomrába hatolt. Mint a vizsgálat megejtette, a dolog magyarázata az, hogy egy vasúti ör. derekán hordott bőr övéből kiejtett három ilyen töltényt, a melyeket a vonat elé fektetve vészjelzésre használnak. Ezeket találta meg a szerencsétlen napszámos a ki a töltényt egy fába ütött fejsze fokára téve, háromszor csapott fejszéjével a veszedelmes lövegre s a harmadszori csapásra az eldőrdült és a vigyázatlan ember valószínűleg életével fizeti meg együgyű kíváncsiságát.

* **Öngyilkosság.** Egy Zima Márton nevű fémeri illetőségű s a cs. k. 51. gyalog ezredben újonc megúván a katonai élet gyönyörűségeit, Kolozsvárt agyonlőtte magát. A szerencsétlen ifjú embert a nehéz katonai élet s felelősségek túlszögára indította a végzetes elhatározásra s most a helybeli kir. járásbírósa megkeresett, hogy az öngyilkos csekély hagyatékát a szülők részére szolgáltassa ki.

* **A Szilágyvármegyei Wesselényi-Egyletbe** újabban iratkoztak: özv. Kaizler Antalné ő nagysága gyűjtőívén: özv. Kaizler Antalné, alapító tag; Faluvégi Albert ur ivén, rendes tagok: Faluvégi Albert, Bíró Gyula, Soós Antal, Cindör Sándor, Versényi Gábor, Seanyei József, Uy Bilint (Zilah); Hochsinger Zsigmondné urnő gyűjtőívén, rendes tagok: Hochsinger Laura, Faragó Mihály, Csídey István, Hank Sámuelné, Weisz Mór és Bogdanffy Ferenc (Zilah); pártoló tagok: Gál Kálmán, Szeghő Ármán, ifj. Kapus Sámuel, Török N., Lányi Lajos, Harmath L. Vartyák Györgyné, Csétnék Istvánné, Csétnék István és N. Oláh Sándorné; Bíró Blomberg Lajosné ő méltósága gyűjtőívén: B. Blomberg Lajosné, alapító tag. Ő méltósága a gyűjtőívet visszakérte. Miklóssy Gyuláné ő nagysága (Hada) gyűjtőívén rendes tagok: Miklóssy Gyula, Lengyel Imre, Pálffy György és Horacek István (Hada); pártoló tagok: Cuckerman Antal, özv. Hamvayné, Miklóssy Gyulv, Weisz Mihály, Baka Sándorné, Magyar János, Heró Bernát, Márton Sándor, Koller Nándor, Herschkovits Mór, Kolombán Miklós, Róth Pepi, Jakab Dávid, Blau József, Maksay Sándor, Almásy Károly és özv. Sántha Györgyné; özv. Tarcaly Károlyné (Peér) ő nagysága gyűjtőívén: özv. Tarcaly Károlyné; pártoló tagok: Katona Sándor, Csókási Lajos, Szombathy Károly és Róna András; Rétsey Berta k. a. gyűjtőívén, rendes tagok: Rétsey Lajos és Rétsey Berta; pártoló tagok: Frammer Zsigmondné, Bárány testvérek, Nedetzky Sámuel, Buttyán Antalné, Buttyán Elíz, Buttyán Antal, Buttyán Tini, Buttyán Géza, Donogán Tódor, Hadviger Ferencné, N. N., Pap Ananias, Szabó Márton és ifj. Barta; Barra Mózesné (Peér) ő nagysága gyűjtőívén, rendes tagok: Zsigmond Géza, Técsy József (Peér), Szvoda Mihály (Korond), Faragó István (Kövesd), Barra Mózes (Baromlaktanya); pártoló tagok: Nagy Vilmos, György László, S. Gombos József, Vince Ferenc, Antal Gergely, Varga Ferenc. Zilah, 1889. január 24. Kiss Emil, egytl. titkár.

* **A bor zavarodása.** Minden, még a tökéletesen paleckérett bor is megzavarosodik a hidegtől az által, hogy a borkő finom jegecsekben kiválik belőle. Minden borban van oldott borkő, melynek oldási aránya a bor alkohol-tartalmától és a hőmérséklettől függ. Magasabb hőmérsék mellett a bor több borkövet képes feloldani, melynek egy része kiválik, ha az illető bor hőmérséke alacsonyabb fokra leszáll. Ilyenkor a kivált borkő-jegecs rétegekben a hordó falára rakodik le, éppen úgy, mint midőn a forrás következtében az alkohol-tartalom nagyobbodik. De ha a bor hőmérséke hirtelen csökken, akkor a borkő finom porszerű jegecsekben válik ki s ha a bor nyugodtan áll és alacsony hőmérséklet mellett mint finom, a fogak közt szeresező por rakodik le. Sok esetben a bor ez által javul, jobb ízt kap. A kivált borkő 10—12 nap alatt lerakódik s nagyobb hőmérsék mellett egy része ismét feloldódik. Ez megtörténvén, a bort, hogy zavaros ne legyen, le kell fejtetni.

Általános könyvjegyzék 1889. A Singer és Wolfner előnyösen ismert könyvkereskedő cég ily cím alatt bocsátotta ki új kiadásban, a már eddig is széles körben elterjedt könyvjegyzékét. Ezen új kiadás meg-

érdemli, hogy e helyen szóljunk róla. Mintegy 30.000 mű kimerítő címzet tartalmazza és kiterjedt az egész irodalomra, a szakirodalomra is. Nyelvre képviselve van a német, angol, francia, olasz és spanyol. A magyar irodalomnak külön füzetet szentelt a cég. Emeltesre méltó a folyóiratok (német, francia és angol) cím és árjegyzéke. A katalogus ingyen, vidékre kérmentesen is küldetik.

*

Nem mind arany a mi fénylik. Mindenki ismeri a kereskedésekben előforduló közkezdveltségű gyógyfűszappant, fogpasztát, fogport, szájjvizet stb. Az ember egyszerűen a legközelebbi üzletbe vagy gyógyszerárba fordul, kéri a kívánt szappant, szájjvizet vagy fogport és megelégszik azzal a mit kap. A közönség azt hiszi: az egyik olyan mint a másik, pedig ez a közömbösség a konzerváló orvosi szerek megválasztása körül a legnagyobb vétek önmaga ellen. I dr. Popp-féle gyógyfűszappan 30 krba kerül és ez a szappan mégis feltűnően különbözik a többi szappanféléktől. Első sorban nem drága, mert egy darab, egy család részére több mint egy hónap elég és a szappan kitűnő gyógytulajdonságai mellett a legfinomabb pipere szappan. Dr. Popp udvari fogorvos egyéb készítményei mint Anatherin-szájjize, melynek pakackjait most tetemesen megnagyobbította, fogpasztája és fogpora oly különlegességek, melyek a számos ártalmas hamisítványok dacára, általánosan kedveltetnek, az egész világon el vannak terjedve, és kíváló gyógyhatásuk miatt, melyekkel minden száj és foghaj ellen használtatnak, egyedül kipróbált száj-konzerváló szereknek tekinthetők. Hamisításoktól azonban óvakodni kell és csak Popp-féle készítményeket kell elfogadnunk. E szerek kaphatók Szilágy-Somlyón: Szalgháry J., Józsa Gy. gyógyszerészeknél és Telegdy Márton kereskedésénél.

Közgazdaság.

„The Gresham” életbiztosító társulat Londonban. E társulat évi jelentése, mely az 1888. június 30-án befejezett 49. üzletévről szól és a részvényesek 1888. december 28-án tartott rendes közgyűlése elé terjesztetett, rendelkezésünkre állván, annak következő főpontjait közöljük: Az elmúlt év eredménye rendkívül kedvezőnek mondható. A társulathoz az utolsó év alatt 5932 biztosítási ajánlat nyújtatott be 50, 971, 150 frank értékben, melyek közül elfogadtatott 5317 db. 43.993, 750 frank biztosítási összeggel és erről a megfelelő számu kötvény ki is állítatott. A díjbevétel a visszbiztosítási díjak levonása után 14.944.278 frank 95 etsra rug, mely összegben az 1.596.249 frank 17 ets tevő első évi díjak bebefizetésének. A kamatszámle mérlegr 4.217.019 frank 78 ets-ot tesz, a mi által a társulat évi jövedelme a díjbevétel hozzászámításával 19.161.298, 73 frankra emelkedett. A társulat az elmúlt év folyamán 8.478.973 frank 10 ets-ot utalványozott oly követelések folytán, melyek életbiztosítási kötvényekből eredtek. Lejárt kifizetések és vegyes biztosítások fejében fizetett a társulat 2.032.000 frank 75 ets-ot, kötvények visszaváltására 1.138.985 frk 10 ets-ot fordított. A biztosítási és járadékalkapok 4.243.641 frk 35 ets-mel gyarapodtak. Az összes cselekvő vagyon az üzleti év végével 102.346.222 frk. 47 ets-ra rugott. Tőkebefektetések: 572.283 frk 03 ets. a br. t. kormány értékeiben 528.113 frk 23 ets. az indiai és gyarmati kormányok értékeiben; 15.517.190 frank 73 ets. idegen államok értékpapiraiban; 2.374.307 frk 19 ets. vasúti részvényekben, elsőbbségek és garantált; 43.316.000 frank 63 ets. vasúti- és egyéb kölcsön-kötvényekben; 16.347.199 frank 29 ets. a társaság ingatlanaiiban, mely összegben a társaság bécsi és budapesti házainak értéke bebefizetésük; 8.488.624 frk 05 ets. jelzálogban és végül 15.701.559 frk 34 ets. különböző értékekben. A budapesti főközigazgatóság az intézet saját palotájában a Ferencz József-terem van.

CSARNOK.

Ujra egyesültek.

— Juliette, az égre kérem, hallgassa meg végre kérésemet. Engedjen egy pár percre gyermekeimhez. Hadd öltem, csókoljam meg őket még egyszer ez életben, hiszen látja, milyen kimerült, gyenge vagyok, napjaim is megvannak már számlálva.

Zord, hideg téli este volt, midőn e szavakat a Rue D'Avenue egyik palotája kapujában egy kis asztal, fájdalomtól szétdult arca, de az előkelőség bélyegét még mindig magán viselő nőalak egy másikhoz intézte, ki — mint később kiténik — a ház uránál szobaleány minőségben van alkalmazva.

— De asszonyom, hogyan kívánhatja ezt tőlem, hiszen tudja, hogy szolgálatomat kockáztatom vele; ha ezt uróm megtudja, egy percig sem maradhatok a háznál. Mint tudja, szigorú parancsokat van számunkra kiadva, hogy az ön és gyermekei közötti esetleges találkozást mindenáron megakadályozzuk, szegény gyermekeket még a szokott délutáni sétájukban is korlátozzák, félve, hogy találkoznak annyjakkal, kit felejtetni akarnak velük és még emléket is igyekeznek kitörölni szívükből. Szívem vérzik, hogy ezt önnek ilyen kiméletlenül kell elmondani, de csak ezzel indokolhatom macacs ellenvetésemet, mert isten látja lelkemet, milyen szívesen nyújtanék alkalmat, hogy megsebzett anyai szívét, ha pillanatra is, felderíthessem, de ez lehetetlen.

A leány könyörtelen szemei és résztvevő meleg szavai állítása valószínűsége mellett tanuskodtak.

— De édes Julia — mondá a szerencsétlen anya könyörögve — még nem felejtettem el a házrendet, nem régm hagytam el csak boldogságom színhelyét, bár nekem egész örökkévalóságnak tűnik.

Jól tudom, hogy tizenegy óra után mindenki alszik; ha szíves volna engem akkor egy pár percre bebo-csátani, hogy gyermekeimet szívemre ölhessem, oh, akkor önt a jó isten megáldaná mindkét kezével, mert ilyen jót az életben többé nem tehetne. Titok maradna ez mindig, én kimerült, holt beteg vagyok és sirba viszem magammal, senkinek sem kell erről soha tudnia. Egy haldokló kívánsága ez, ki a siron túl is áldaná érette. Istenem — szólt mélyen sohajtva — lenne-e erőm újra állépni a küszöböt, honnét olyan csufosan száműzettem?

Erősen kellett a kapu kilincsébe fogódznia, hogy le ne roskadjon e fájdalmas emlék súlya alatt.

— Szánjon, oh szánjon meg, édes Julia nyújtson nekem segédkeztet, hogy ez életben még egy pár percig boldog lehessék.

A leány, a mennyire a ködben derengő lámpafény látni engedé, mélyen megvult hatva. Szemei könnyel teli, ajkai remegve vonaglottak.

— Engedek végre kérésének, asszonyom, ha kockáztatok is vele mindent, a mivel rendelkezem. Ma este néhány perccel tizenegy után itt leszek, jöjjön és én elvezetem gyermekeihez.

Szívreható volt látni a szerencsétlen asszony felajdulását. Örömeiben megfledkezett arról, hogy még néhány hét előtt urnője volt e leánynak és leterdepelt előtte, kezeire csókokat nyomva.

A leány szabadkozott, de ő görcsösen szorította annak kezét. Juliette, édes Juliette — mondá majdnem fuldokolva, — áldja meg az isten egész életén át, ne érezzen soha fájdalmat, de ha érné mégis bánat ez életben, küldjön a jó ég magának is egy ilyen angyalt, a ki úgy enyhítsen szíve sebére, mint ön most az enyémen.

— De most mennem kell, feltűnik hosszas elmaradásom. A viszontlátásra asszonyom.

A leány eltűnt és az asszony egyedül maradt. Összesszedte minden erejét, hogy elérhesse szerény lakását, hol erőit akart gyűjteni magának a néhány óra alatt, mi elválását gyermekei viszontlátásáért.

Midőn kimerülve hazaért, pamlagra vetette magát és a mult emlékei egyenkint vonultak el lelki szemei előtt. Néhány év előtt még előkelő szülők egyetlen gyermeke, dédelgetve, becézgetve mindaddig, míg alig elhagyva a gyermekéveket, egy szeretett, imádtott férfit követett a oltárhoz. Házassága első évei a boldogság és megelégedés egymásutáni láncolatát képezték. Hogy a boldogság semmi kívánni valót ne hagyjon hátra, az ég két szép fia-gyermekkel áldotta meg öke. Boldogok, igen boldogok voltak, szűbb és állandóbbnak látszó családi köteléket alig lehetett elképzelni. A férj mindenét feltalálta a családi tűzhely mellett és nem vágyott ki abból, a nő sem kívánczozott megismerkedni a nagy világgal és visszavonultan élt boldogsága fészében.

De a sors megirigyelte boldogságukat és egy Círeé-t, egy nő alakjába öltözött ördögöt küldött vesztükre. Csuszva, mászva közeledett áldozataihoz, mint a kigyó. Sziszegése, kábitó, forró lehellete behálózta és hatalmába kerítette a férfit.

A férj unni kezdé otthonát, de a gyöngéd, szerető nő nem terhelte kérdéseivel, hogy hát hol tölti estéit, melyeket ezelőtt kizárólag neki szentelt; ha támadt is néha gyanu benne, az elszórt rögtön, mihelyt férjét meglátta, és a jelennek, örült jöttének és kellemes, csevegő volt, mint azelőtt. De a férj a helyett, hogy méltányolta volna neje szeretet-méltóságát, unalmasnak találta azt. Miért nem dorgál? Miért nem von kérdőre? Hát nem sejtí, hogy e változásnak nagy, igen nagy oka van? Mindig bámulják a nők élelslátást az ilyen dolgokban. Éppen o olyan együgyű?!

A kocka el volt vetve. A nimbus, mi eddig nejét előtte körülvette, elszórt. Szeretni régm megszűnt őt, számalom maradt volna számára szívében, de hiszen úgy látszik ő nem törődik azzal, ha már nem szereti. Talán igaza van Coralienak, hogy Claire mást szeret és óhajtaná, ha feloldaná a köteleket, mi már mindkettőjüknek terhére esett.

És a férj szívében visszhangra talált e gyanu és mindinkább tért engedett annak szívében. Ha párhuzamot vont Coralie ragyogó szépsége, szellemes modora és Claire szerető, de igénytelen lénye között, a sátán az előbbi állítá elbe sebb színben.

Gyorsan, rohamosan érlelődött benne a terv, hogy követi szíve sugallatát és meghallgatja azon bűbajos lény kérését, ki rövid idő óta egész lényét fogva tartja. Elválík nejétől. Milyen más lesz élete Coralieval, ki őt olyan nagyon, olyan hévvel szereti. Gyermekeit a törvény neki itéli; ez is nagyban hozzájárult ahhoz, hogy könnyen elhatározta magát.

Nincs tehát mit vesztenie. Válopért indított, a nélkül, hogy neének egy szót szolt volna. A nőre villámsapásként hatott e hír. Elkábitotta, eln'mította, nem tudott, nem akart kutatni; csak azt érezte, hogy szörnyű, véghetetlen boldogtalan és önként hagyta el a házat, melyet erélyes fellépés mellett talán el sem kellett volna hagynia. Csak azután tudta meg a szörnyű valót, hogy egy ledér Phryne által hagyta magát férje elcsábíttatni és arra akarta bizni szeretet gyermekei neveltetését. Csak utóbb tudta meg, hogy milyen gyanut csepegtetett férje szívébe azon jeltmetelen nő, hogy szívét tőle elidegenítse.

És törekvéseit siker koronázta. Célt ért, mert most azon jogokat bitorolja, mik őt illeték volna élethossziglan.

Oh hogy miért is volt oly gyáva, miért is engedett férje talán elhamarkodott kívánságának. Sirtkeservesen sirt, e magának tett szemrehányásnál, Igaz, hogy női méltóságában véríg lett sértve az ajánlat által, hogy elváljanak. De nem kellett volna-e, ha önmegtadadással is küzdeni és mindent le, hetővé tenni, hogy e lépéstől visszariassza, gyerme-

kei végett? Később talán köszönetet mondott volna férje maga érte. De ez már elmúlt, csak lelkét mardosta folyton, ha ezen emlékeket maga elé idézte.

— Most erőt kell gyűjtenem — mondá tompa fájdalmas hangon, erőt, hogy elviseljem az örömet, mit drága gyermekeim viszontlátása okozni fog. A fájdalmas emlékektől-e, vagy a nagy ut fáradtságaitól kimerülve, csendes mély álomba merült. Az álom eltávolította arcáról a fájdalmas kifejezést és derültté, majdnem mosolygóvá tette azt. Bizonyosan gyermekeit látta álmában és azoknak vidám, élénk játékában gyönyörködött, mint valaha, midőn azok valóban még az övéi voltak.

... Hagyjuk őt csendesen keseregni és keressük fel a Rue D' Avenue palotájának gyermek szobáját. Homályos, derengő lámpafény világítja meg a szobát, melyben két gyermek van.

— Jean, — mondá az idősbnek látszó gyermek, nem tudok elaludni. Te könnyebben érezheted magad, mert köhögész, de engem úgy fojt, mellemet úgy nehezíti valami, hogy alig türhetem tovább, mit tegyek.

A másik gyermek száraz köhögése szakította félbe e szavakat. A szegény vézna gyermek majd ágyában fetrengve, majd felülve küzdött a fullasztó köhögéssel, mi majdnem megfosztotta lélegzetétől és szétfeszítéssel fenyegette rozoga kis testét.

— Emlékszel-e Georg, míg anyánk élt; mi mindent elkövetett, hogy enyhítsen köhögésünkön? Enyhítő theát főzött, hozott csilapító bonbonokat, aztán meg olyan pépet csinált, a mit úgy szeretünk, tojásból és sárga cukorból... emlékszel? Oh, azok boldog idők voltak és nem is jönnek vissza soha többé.

— És az alig 8 éves gyermek keserves könnyeket hullatott.

— Most senki sem törődik velünk. Mint Juliettől hallom, mostani anyánk nem gondol senkivel, csak magával, meg a mulatságokkal és a színházzal; reánk alig néz és akkor is olyan idegenen, barátságtalanul.

— És itt ismét erőt vett rajta a köhögés, mely tompán hangzott el a csendes szobában.

— A papa talán nincs itthon, mondá kis szünet után Jean, mert lehetetlen, hogy itt a mellékszobában ne hallják meg, hogy ébren vagyunk. Hányszor jött ki drága jó anyánk egy éjjel, majd vizet adott, hol betakart és mindannyiszor megcsókolt. Georg én azon gondolkodtam az előbb, hogy miért nem gyászoljuk mi is mint mások, édes anyánkat? — Emlékszel, midőn a kis Clarisse anyja halt meg, itt a szomszédban, mennyi ideig gyászolt? Miniket még a temetésre sem engedtek. Csak egyszer láthattam volna utoljára, hisz beteg sem volt és egyszer csak arra ébredtünk, hogy nincs drága jó anyánk.

Még tovább beszélt volna tán, de észre vette, hogy öcsse kimerülve elszenderedett; ő is lefeküdt, hátha ő is eltudna aludni. — Es pár perc múlva rajta is megkönyörült az álom.

A szobában minden csendes lett, csak a gyermekek rendetlen lélekzétére volt hallható.

Az ajtó most alig hallhatóan kinyílt. Mintha egy játékos angyal jött volna le az égről és árasztotta volna el áldásával a szerény szobácskát. A szeretet meleg, játékos lehellete suhant át mindenben és a gyermekek álma nyugodtabb lett, mosolyogtak boldogan. Miért nem volt ott egy őrszellem, aki a boldog valóra ébresztette volna az álomba szenderült ártatlanokat? Ha tudták volna milyen éjliátogatójok lesz küzdöttek volna álmukkal és ébren vártak volna.

A fájdalomtól meggörnyedt nőalak félve tekintett körül. Mindenütt üldözőket vélt látni. Lélegzetét is visszafolytá, nehogy elárulja magát. Oh pedig hogy repesett szíve örömeiben, midőn imádott gyermekeit meglátta.

Majd elnyelte őket tekintetével, ágyukhoz közeledett lehajolt hozzájuk, ajka majd megérinté azon drága ajkak, melyek mézét olyan régen nem szívta. De hirtelen észbe jutott, hogy a gyermekek felébredhetnek s örömkifejezésük felébeszténé a csak egy szőnyeg ajtó által elválasztott mellékszobában alvó apát és akkor, — oh szörnyű gondolat! — át kellene újra szenvedni a megaláztatást, hogy másodszor utasíttatnék ki innen, hol egykor boldog volt.

— Nem, ezt nem akarom.

— És összeszedte egész lelki erejét, hogy ellentállhasson a vágnak: gyermekeit szívéhez ölelni. Az ágy mellett levő székre ült és elgondolkozott helyzete borzasztóságán.

Be nyomorult vagyok — suttogá — mialatt kezeit görcsösen szorította egymásba saját gyermekeimnél félve, remegve kell lennem, remegve, nehogy felfedeztessem, mint egy tolvaj. Oh, és ez mind egy furfangos nő műve. Hát így diadalmoskodik a sátán az ártatlanokon? s te, nemezis ezt nyugodtan nézed, kezeidet öledbe pihenteted és nem lépsz elő?

Arca szörnyen megváltozott, szemei vadul kimeredtek s az ajtóra tapadtak, mely őt férjétől és azon nőtől elválasztá, ki boldogsága szilárd épületét szétrombolá.

Feje gondolatok nehéz sulya alatt ölébe hanyatlott; kábultan, tétovázva nézett maga elé.

Nem vette észre, hogy a kis ajtó kinyílt és azon nesztelenül, mint egy árnyalak, egy férfi lépet ki. Megpillantva az összegörnyedt nőt, szólni akart, de rögtön negérté a helyzetet. Közéledet hozzá és gyöngéden megérinté kezeivel vállát.

A nő felpillantott. — Meglátta a szeretett férfit s sikoly lebbent el ajkain. A szegénytől és félelemtől rögtön lerokkadott volna, ha férje fájdalmas, de nem haragos tekintete fel nem bátorítja.

— Te itt, édes Claire? És ilyen időben? — Szólt a férfi örömtől reszketve. Azt jött-e nézni,

hogy bánik gyermekeiddel azon asszonyi szörnyeteg, ki téged e házból kiűzött? Oh, miért is hagytál el bennünket, miért hallgattál szavaimra, melyeket nekem a sátán sugott be. Miért nem ellenkeztél és ébresztettél engem is szörnyű valóra és következéseire, mik nyomba követtek eltávozásodat. Nyomorulttá, szerencsétlenné tettél örökre. De nem, nem örökre. Maradj itt és újra beköltözik házukba a béke és szerencse.

A férfi gyöngéden ölelte keblére nejét, ki a gyönyörtől alétlan hajtotta vállára fejét.

Mindketten felfogták helyzetüket, hogy a viszatérés határos a lehetetlenséggel.

— És mégis boldogok voltak. És boldogságukban nem figyeltek arra, hogy az ajtó egész zajjal kinyílt. Kilepett azon a megtestesült furia, a másik nő. Kezeiben öldöklő fegyver. Nem tétovázott. Megérlelt terv volt ez nála, csak alkalomra várt.

— Hát ez az oka a szomorúságnak, kedves férjem uram, — szólt gyűlölettel. — Az ártatlan galamb újra befészkelte magát szívébe? No jól van turbékoljatok. Vad haraggal, gyűlölettel nyomta meg a fegyvert, a mely eldőrt, hogy a halálban egyesítse azokat kiket szétválasztott.

Gyermekeik ágya előtt vértől borítva borultak egymásra és arcuk mosolygott a boldogság érzetében, melyben a halál őket meglepte. És vajjon nem áldották-e érte mindketten, hogy megszabadította e kínos élettől?

Krasznainé F. Mari.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Nagy László.

Társ-szerkesztők:

Csák Alajos és Hulimka Sándor.

Hirdetések.

Vendéglő bérbeadás.

Széplakon, Biharmegyében az ugynevezett nagy vendéglő f. évi április 24-től kezdve 3, esetleg 6 évi tartamra 2 hold beltelek és 9 hold szántó és kaszálóval együtt bérbe kiadó.

A kiadás feltételei, ugyszintén a bérlet díj-szegéről is felvilágosítást nyujt alólirt tulajdonos.

Széplak, 1889. január 18.

2 — 2

Steiner Lőrincz.

Nincs többé fogfájás!! Könnyen vérző beteg és gyulladt foghúst gyógyít és erősít, a fogkövet eltávolítja és képződését megátolja; a szájbüzt azonnal megszünteti napontai használatánál cs. és k. udvari fogorvos és udv. szállító, valódi

DR. POPP világhírű szájfajza kétszer oly nagy palaczkokban mint eddig. Ezzel egyidejűleg alkalmazandó

Dr. Popp fogpasztája, mely a fogakat folyton egészséges és szép állapotban tartja.
Dr. Popp Anatherin fogpasztája, mely a jobb és legfinomabb szer a fogak tisztán tartására és a foghús megerősítésére.
Dr. Popp fogpora ragyogó fehérségű fogakat kölcsönöz, anélkül, hogy mint más fogporok a fogak zománczát megsértené.
Dr. Popp növényzappanna a legjobb gyógy-pipere szappan, mindennemű bőrkütsések ellen és különösen fordóklöz.
Dr. Popp napraforgó [szap-] (nem glicerín) A Venus [pana] legújabb és a legfinomabb divat-pipere szappanok. A bőrt bársonyfinomá teszik.

Ár a k: Anatherin-szájviz 50 kr. 1 frt és 1 frt 40 kr. Anatherin fogpaszta tégelyben 1 frt 22 kr Aromatikus fogpaszta 35 kr. Fogpor dobozban 63 kr Növényzappan 30 kr. Napraforgó szappan 40-kr. Venus szappan 50 kr. — E szerket kaphaték Szilágy-Somlyón: Szilágy J. J. Józsa Gy gyógyszerészeknél és Telegy Márton kereskedésében. 3 — 12

Elismerések.

Hogy dr POPP J. G. udvari fogorvos Anatherin-szájfajza házaunál mindenkor e legnagyobb sikerrel lón használva, ezennel igazolom.

Eszék.

Malihevac Péter s. k. alispán.

T. ur! Én már több év óta használok az ön méltán híres Anatherin-szájvizet a legjobb sikerrel. Hanem az annyira utánoztatik, hogy egyenesen önhöz fordulok, hogy postautóvívettel nekem 4 üveg Anatherin-szájvizet és 2 skatulya fogport küldeni.

Dr. Michnetz Lajos, járásorvos Szendrőn.

Van szereném értesíteni, hogy Anatherin-szájvizet a legtöbb fog- és szájbajnál a legjobb sikerrel alkalmazom és állandó használatra ajánlom.

Nagy-Miklós.

Dr. Fetter J.

5549—1888. telekvi sz.

Árverési hirdetmény.

A kir. adókinestárnak Pap Tógyer alui Iszón elleni végrehajtási ügyében a bírói árverés 75 frt 30 kr. adóhátralék, ennek a kielégítésig járó 6% kamatai, 3 frt 75 kr. adóbehajtási illeték, 5 frt 65 kr. végrehajtási, 5 frt 50 kr. árveréskéresi és a további költségek erejéig ezennel elrendeltetvén határidőül 1889. évi február hó 12-ik napján d. e. 11 órai megkezdéssel a zilahi kir. törvényszék területén fekvő Bogdánháza község-házához kitűzetik; az árverési feltételek pedig a következőkben állapittatnak meg:

I. Elárvereltetnek szükség esetére a kikiáltási áron alol is végrehajtást szenvedő Pap Tógyer alui Iszón nevéen álló s a bogdánházi 62. sz. tjkvben A. I. 1—6. 8 r. sz. és 88. 1180. 20. 78. hrsz. házas belsőség és külsőségekből álló ingatlanok s az ezen ingatlanokhoz felerészben tartozó A. 2. r. 638. hr. sz. a. való végrehajtást szenvedők illető felerésze 492 frt kikiáltási árban.

II Árverelni szándékozók (kivétel nélkül) tartoznak a kikiáltási ár tizszázötöljöt készpénzben vagy ovadékképes értékpapirban a bírósági kiküldött kezéhez bánatpénzü előle letenni; avagy az annak előzetes letétbe helyezéséről nyert elismervényt átadni.

III. Legtöbbet ígérő köteles a vételár felét a leütéstől egy, másik felét melybe a bánatpénz is beszámítandó, újabb 1 hónap alatt, mindenkor 6% kamattal a sz.-somlyói kir. adó- mint letétbivatalnál az újabb letétkezelési szabályrendelet szerinti eljárással befizetni.

A többi árverési feltételek ezen bíróság telekhivatalában és a bogdánházi községi előljárásnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kir. járásbíró, mint tkvi hatóság. Sz.-Somlyón, 1888. november 21-én.

MILE MIHÁLY,

1—1

kir. járásbíró.

5553—1888. tkkvi sz.

Árverési hirdetmény.

A kir. kinestárnak Ráda Nyikuláj a Petri bogdánházi lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a bírói árverés 37 frt tőke, ennek a kielégítésig járó 6% kamatai, 5 frt 35 kr. végrehajtási, 5 frt 50 kr. árveréskéresi és a további költségek erejéig ezennel elrendeltetvén határidőül 1889. évi február hó 12-ik napján d. u. 2 órai megkezdéssel a zilahi kir. törvényszék területén fekvő Bogdánháza község-házához kitűzetik; az árverési feltételek pedig a következőkben állapittatnak meg:

I. Elárvereltetnek szükség esetére a kikiáltási áron alol is végrehajtást szenvedő Ráda Nyikuláj a Petri tulajdonát képező s a bogdánházi 30. sz. tjkvben A. I. 1—6. r. 342. 37. 397. 476. 677. és 785. hr. sz. házas belsőség szőlő és szántókból álló ingatlanok 330 frt. kikiáltási árban.

II. Árverelni szándékozók (kivétel nélkül) tartoznak a kikiáltási ár tizszázötöljöt készpénzben vagy ovadékképes értékpapirban a bírósági kiküldött kezéhez bánatpénzü előle letenni; avagy az annak előzetes letétbe helyezéséről nyert elismervényt átadni.

III. Legtöbbet ígérő köteles a vételár felét a leütéstől egy, másik felét, melybe a bánatpénz is beszámítandó, újabb egy hónap alatt, mindenkor 6% kamattal a sz.-somlyói m. kir. adó- mint letétbivatalnál a letétkezelési szabályrendelet szerinti eljárással befizetni.

A többi árverési feltételek ezen bíróság telekhivatalába és a bogdánházi községi előljárásnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kir. járásbíró, mint tkkvi hatóság. Sz.-Somlyón, 1888. november 21-én.

MILE MIHÁLY,

1—1.

kir. járásbíró.

5555—1888. tjkv. sz.

Árverési hirdetmény.

A kir. adókinestárnak Domokos G. Ferenc, Ilyés G. Andrásné, Domokos G. Mihályné, Domokos G. András mint Domokos (Andor) István ismert örökösei s a Faragó Sándor ügygondnok által képviselt ismeretlen örököseik elleni végrehajtási ügyében a bírói árverés 85 frt 59 kr. adóilleték ennek a kielégítésig járó 6%-os kamatai, 4 frt 25 kr perbeli, 4 frt 50 kr. végrehajtási, 5 frt 50 kr. árveréskéresi és a további költségek erejéig ezennel elrendeltetvén határidőül 1889. évi február hó 14-ikén d. e. 11 órai megkezdéssel a zilahi kir. törvényszék területén fekvő N.-Gorosló község-házához kitűzetik; az árverési feltételek pedig a következőkben állapittatnak meg:

Elárvereltetnek szükség esetére a kikiáltási áron alol is végrehajtást szenvedő Domokos (Andor) István nevéen álló s a n.-goroslói 99. sz. tjkvben foglalt ingatlanok és pedig:

a) a 146 hrsz. házas belsőség 259 frt kikiáltási árban.

b) a 13 frt 16 kr. váltság tőkével terhelt 528 hr. sz. szőlő 78 frt kikiáltási árban.

II. Árverelni szándékozók (kivétel nélkül) tartoznak a kikiáltási ár tizszázötöljöt készpénzben, vagy ovadékképes értékpapirban a bírósági kiküldött kezéhez bánatpénzü előle letenni, avagy az annak előzetes letétbe helyezéséről nyert elismervényt átadni.

III. Legtöbbet ígérő köteles a vételár felét a leütéstől egy, másik felét melybe a bánatpénz is beszámítandó, újabb egy hónap alatt, mindenkor 6% kamattal a sz.-somlyói kir. adó, mint letétbivatalnál a letétkezelési szabályrendelet szerinti eljárással befizetni.

A többi árverési feltételek ezen bíróság telekhivatalába és a nagy-goroslói községi előljárásnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kir. járásbíró, mint tkvi hatóság. Sz.-Somlyón, 1888. november 22.

MILE MIHÁLY,

1—1

kir. járásbíró.